DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 19 februari 2002 *

I mål C-295/00,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av E. Traversa och B. Mongin, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Italien, företrädd av U. Leanza, i egenskap av ombud, biträdd av G. De Bellis, avvocato dello Stato, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 1 i rådets förordning (EEG) nr 4055/86 av den 22 december 1986 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla

* Rättegångsspråk: italienska.

tjänster på sjötransportområdet mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land (EGT L 378, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 3, s. 145), genom att bibehålla en avgift som är tillämplig på passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna i Genua, Neapel och Trieste (Italien) och som kommer från eller är på väg till hamnar i en annan medlemsstat eller i ett tredje land, medan denna avgift inte tas ut vid en transport mellan två hamnar inom landet,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden F. Macken samt domarna C. Gulmann och J.-P. Puissochet (referent),

generaladvokat: S. Alber,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 25 oktober 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 1 augusti 2000, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 1 i rådets förordning (EEG) nr 4055/86 av den 22 december 1986 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land (EGT L 378, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 3, s. 145), genom att bibehålla en avgift som är tillämplig på passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna i Genua, Neapel och Trieste (Italien) och som kommer från eller är på väg till hamnar i en annan medlemsstat eller i ett tredje land, medan denna avgift inte tas ut vid en transport mellan två hamnar inom landet.

Tillämpliga bestämmelser

2 I artikel 1.1 i förordning nr 4055/86 stadgas att "[f]rihet att utföra sjötransporter mellan medlemsstater och mellan medlemsstater och tredje land skall gälla för medborgare i medlemsstater med hemvist i en annan medlemsstat än [den där] den person för vilken sjötransporten utförs [har sitt hemvist]".

3 Genom den italienska lagen nr 82/1963 av den 9 februari 1963 om ändring av sjöavgifter och sjöskatter (GURI nr 52 av den 23 februari 1963, nedan kallad lag nr 82/1963) har en särskild avgift införts för passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna i Genua, Neapel och Trieste. Denna avgift, som är olika stor beroende på bekvämlighetsstandard och destinationsort för resan, skall i princip betalas av samtliga passagerare.

4 Enligt artikel 32 d i lag nr 82/1963 undantas emellertid "passagerare som är på väg till eller som kommer från en annan hamn inom landet" från nämnda avgift. Efter det att artikel 224 i den italienska sjötrafiklagen ändrats genom artikel 7 i lagdekret nr 457 av den 30 december 1997, som omvandlats till lag genom lag nr 30/1998 av den 27 februari 1998 (GURI nr 49 av den 28 februari 1998), enligt vilken fartyg som är registrerade i en annan medlemsstat än Republiken Italien får genomföra transporter mellan italienska hamnar, gäller nämnda undantag såväl för sådana fartyg som för italienska fartyg.

Det administrativa förfarandet

5 Genom en formell underrättelse i en skrivelse av den 20 januari 1998 påpekade kommissionen för Republiken Italien att tillämpningen av en avgift för passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna i Genua, Neapel och Trieste och som kommer från eller är på väg till hamnar i en annan medlemsstat eller i ett tredje land, medan denna avgift inte tas ut vid en transport mellan två hamnar inom landet, var oförenlig med principen om det fria tillhandahållandet av tjänster enligt artikel 1 i förordning nr 4055/86.

6 Efter en skriftväxling mellan Republiken Italien och kommissionen riktade den sistnämnda den 14 december 1998 ett motiverat yttrande till nämnda medlemsstat och anmodade den att vidta nödvändiga åtgärder för att rätta sig efter yttrandet inom två månader från delgivningen.

7 Eftersom kommissionen inte erhållit något exemplar av en lagändring som gjort bestämmelserna i lag nr 82/1963 förenliga med förordning nr 4055/86 på sådant sätt som de italienska myndigheterna sagt sig ha för avsikt att göra, har den väckt förevarande talan.

I sak

8 Den italienska regeringen har inte bestritt kommissionens anmärkning. Den har gjort gällande att de bestämmelser som är nödvändiga för att undanröja den diskriminering som anmärkningen avser kommer att tas in i 2001 års budgetlag.

9 Det skall erinras om att genom förordning nr 4055/86, som antagits på grundval av artikel 84.2 i EG-fördraget (nu artikel 80.2 EG i ändrad lydelse), har tillämpningsföreskrifter för principen om fritt tillhandahållande av tjänster enligt artikel 59 i EG-fördraget (nu artikel 49 EG i ändrad lydelse) antagits för sjötransportområdet. Domstolen har för övrigt uttalat sig i den riktningen när den funnit att de personer som omfattas av friheten att tillhandahålla sjötransporttjänster mellan medlemsstater och mellan medlemsstater och tredje land definieras på i stort sett samma sätt i artikel 1.1 i nämnda förordning som i artikel 59 i fördraget (dom av den 5 oktober 1994 i mål C-381/93, kommissionen mot Frankrike, REG 1994, s. I-5145, punkt 10; svensk specialutgåva, volym 16, s. 223).

10 Den frihet som anges i artikel 59 i fördraget utgör emellertid hinder för tillämpning av varje nationell reglering som medför att det blir svårare att tillhandahålla tjänster mellan medlemsstater än att tillhandahålla tjänster enbart internt inom en medlemsstat (dom i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 17).

11 Följaktligen får det inte uppställas strängare villkor för att tillhandahålla sjötransporttjänster mellan medlemsstater än de som gäller för att tillhandahålla motsvarande tjänster internt inom en medlemsstat (dom i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkt 18).

12 Det skall dessutom erinras om att förekomsten av ett fördragsbrott skall bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i medlemsstaten vid utgången av den frist som har angivits i det motiverade yttrandet (se bland annat dom av den 15 mars 2001 i mål C-147/00, kommissionen mot Frankrike, REG 2001, s. I-2387, punkt 26).

13 I förevarande fall står det emellertid klart, är för övrigt ostridigt, att Republiken Italien inte har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att den inom den utsatta fristen skall kunna rätta sig efter det motiverade yttrandet.

14 Det skall följaktligen fastställas att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 1 i förordning nr 4055/86, genom att bibehålla en avgift som är tillämplig på passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna Genua, Neapel och Trieste (Italien) och som kommer från eller är på väg till hamnar i en annan medlemsstat eller i ett tredje land, medan denna avgift inte tas ut vid en transport mellan två hamnar inom landet.

Rättegångskostnader

15 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att svaranden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Italien har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) **Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 1 i rådets förordning (EEG) nr 4055/86 av den 22 december 1986 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land, genom att bibehålla en avgift som är tillämplig på passagerare som går i land respektive ombord i hamnarna i Genua, Neapel och Trieste (Italien) och som kommer från eller är på väg till hamnar i en annan medlemsstat eller i ett tredje land, medan denna avgift inte tas ut vid en transport mellan två hamnar inom landet.**

2) **Republiken Italien skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Macken Gulmann Puissochet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 19 februari 2002.

R. Grass F. Macken

Justitiesekreterare Ordförande på tredje avdelningen